Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000041

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-02-2025

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОНУ від 24.04.2025 р. № 621

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Павло Валерійович
2. Pavlo V. Bondarenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.08

Назва наукової спеціальності: Гроші, фінанси і кредит

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 04-03-2025

Спеціальність за освітою: Фінанси

Місце роботи здобувача: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.055.01

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06, 06.73.65, 06.73.

Тема дисертації:

1. Система формування та використання фінансового потенціалу страховика.
2. System of formation and use of financial potential of the insurer.

Реферат:

1. У дисертації обґрунтовано теоретико-методичні основи та практичні рекомендації щодо системи формування і використання фінансового потенціалу страховика. Запропоновано структуризацію фінансового потенціалу, що включає страховий, інвестиційний, перестраховий потенціал і потенціал фінансової стійкості, що сприяє ефективному управлінню діяльністю страховика. Дослідження пропонує основні принципи, які складають основу для побудови системи формування та використання фінансового потенціалу страховиків, зокрема: узгодження зі стратегічними цілями та місією; ієрархічні взаємозв'язки між елементами; функціональна консолідація та структура; варіативність рішень; аналітичний фокус і моніторинг; дотримання законодавства та ефективність. Запропоновано алгоритм формування фінансового потенціалу, який представлений за допомогою методу «золотого перетину». Для ілюстрації запропонованого алгоритму використано сценарний підхід. Дослідження показує, що вплив чинників на розмір фінансового потенціалу варіюється залежно від його складових. Моделювання, проведене на основі запропонованого алгоритму відбору чинників та аналіз результатів впливу обраних чинників на досліджувані страховики,

свідчить, що кожен із них має свій "генеральний" чинник, який визначає ефективність діяльності страховика. На основі огляду наукових джерел та статистичної інформації запропоновано основні напрями використання фінансового потенціалу: розробка та впровадження нових страхових продуктів і послуг; впровадження іншуртехнологій; активне використання штучного інтелекту. Компоненти програми корпоративної соціальної відповідальності для страхових компаній в Україні були розроблені та представлені у формі текстової ментальної карти.

2. The generalization of theoretical research on the essence of financial potential has allowed for the formulation of an understanding of this concept, taking into account the specific features of the activities of economic entities in the insurance sector, namely insurers, with respect to their economic content, functions, structure, sources of formation, and objectives. The definition of "financial potential of an insurer" is understood as the aggregate of accumulated financial resources obtained from various sources within the framework of legislation, formed as a result of redistributive relations, temporarily free from financial liabilities, and in a state of movement over time and directions of use according to the strategy and tactics of the insurer, while maintaining existing properties. The dissertation substantiates the theoretical and methodological foundations and practical recommendations for the system of forming and utilizing the financial potential of insurers. A structuring of financial potential is proposed, which includes insurance potential, investment potential, reinsurance potential, and financial stability potential, contributing to the effective management of the insurer's activities. This understanding enables tracking the cause-and-effect relationships with the insurer’s strategy and tactics, emphasizes the importance of preserving the properties of the formed resources considering the time factor, and allows for the development of a system of measures for forming financial potential to ensure competitiveness, financial stability, and continued profitability. A structuring of the financial potential has been proposed, which includes insurance, investment, reinsurance potential, and financial stability potential, allowing for the development of effective management measures. The use of this approach contributes to the creation of a multi-level system for forming and utilizing the financial potential of insurers. The assessment of the financial potential of insurers in Ukraine revealed a cyclical nature in its accumulation and expenditure, which directly affects financial stability. The main trends indicate that companies are actively implementing strategies for developing branches and increasing their own retention in reinsurance. The proposed approach allows for the determination of the proportions in forming financial potential to enhance the insurer's operational efficiency. Modeling conducted using a new factor selection algorithm reveals that each insurer has its own "general" factor defining its effectiveness. Based on the equations derived from regression analysis, management measures can be developed to optimize operations. Within the framework of theoretical foundations, methodological approaches for calculating the financial potential of insurers and its components have been proposed. The application of these approaches has allowed for the identification and suggestion of a range of indicators to reveal the effects of factors influencing the formation and utilization of the structural elements of an insurer's financial potential. It is proposed that the financial stability of an insurer be assessed using an equation matrix. The dissertation analyzes the process of forming and utilizing the financial potential of insurers in Ukraine. The analytical research on the formation of the insurer's financial potential indicates that the accumulation of financial potential across its components has a cyclical nature, leading to a sharp increase in solvency. The identification of such cycles serves as a basis for developing the insurer's development strategy. An investigation of the main trends in the utilization of the insurer's financial potential demonstrates that most companies adhere to a strategy of branch development and territorial distribution. The expansion of operations is supported by the utilization of investment potential, while the primary trend in the use of reinsurance potential is the increase in the share of retention. The study proposes the main principles that form the basis for the construction of a system for the formation and utilization of the financial potential of insurers, including: alignment with strategic goals and mission; hierarchical relationships among elements; functional consolidation and structure; variability of decisions; analytical focus and monitoring; legislative compliance; and efficiency. A proposed algorithm for forming financial potential is presented using the method of the golden ratio. The research shows that the impact of factors on the size of financial potential varies across its components. Modeling conducted based on the suggested factor selection algorithm and an analysis of the results of the

influence of selected factors on the insurers under study indicate that each of them has its own "general" factor that determines the insurer's operational efficiency.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Бондаренко П.В. п.п. 2.2. «Формування страхових тарифів». Оцінювання фінансово-економічної діяльності страхових компаній: адаптивність зарубіжного та вітчизняного досвіду: монографія / За ред. Нєнно І.М. Астропринт. Одеса: Астропринт, 2015. 208 с. (12,09 д.а.). Особистий внесок здобувача: полягає в детальному аналізі фінансових показників та розробці нових моделей управління ризиками. Дослідження також містить аналіз сучасних тенденцій на ринку, що сприяє кращому розумінню змін, що відбуваються в галузі (1,5 д. а.)
- 2. Бондаренко П.В. п.п. 4.6. «Страховий та інвестиційний портфелі українських страховиків: структура та динаміка». Розвиток фінансового ринку України в умовах європейської інтеграції: проблеми та перспективи: колективна монографія / За ред. Баранової В.Г., Гончаренко О.М. Харків: «Діса плюс», 2019. 370 с. (21,62 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає у систематизації підходів до їх розрахунку на основі актуарних методів та аналізу ризиків. Результати дослідження сприяють вдосконаленню існуючих моделей тарифоутворення, адаптуючи їх до умов українського ринку (1,25 д.а.)
- 3. Бондаренко П.В. Управління страховими ризиками. Вісник соціально-економічних досліджень: збірник наукових праць. 2011. № 2 (42). С. 158–162. (0,32 д. а.)
- 4. Бондаренко П.В., Іоргачова М.І., Коцюрубенко Г.М. Інвестиційний портфель страховика: ризики та управління ними. Електронне наукове фахове видання «Економіка та суспільство». 2016. № 6. С. 321-326. (0,38 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає у виявленні ключових ризиків, з якими стикаються страховики, та розробці ефективних стратегій їх управління (0,13 д.а.)
- 5. Бондаренко П.В., Баранова В.Г., Захаренко О.О. Деякі аспекти ідентифікації загроз функціонуванню страхового ринку України. Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». 2018. № 36, Ч. 2. С. 66-70. (0,33 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає у комплексному аналізі чинників, що впливають на його стабільність та розвиток. Результати дослідження надають корисні рекомендації для вдосконалення політики регуляторів та страховиків, сприяючи зміцненню ринкових позицій та захисту інтересів споживачів (0,11 д. а.)
- 6. Бондаренко П.В., Добриніна Л.В. Бутстрап-моделі у фінансових розрахунках оцінки інвестиційних портфелів. Науковий вісник Херсонського національного університету. Серія «Економічні науки». 2018. №32. С. 149-153. (0,33 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає в розробці новаторських підходів до оцінки ризиків і доходностей шляхом застосування бутстрап-методів. Результати роботи відкривають нові горизонти для практичного застосування бутстрап-технік, підвищуючи якість прийняття інвестиційних рішень (0,23 д. а.)
- 7. Бондаренко П.В., Сташкевич Н.М., Бондаренко В.Г. Перспективи розвитку страхування морських перевезень в Україні. Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». 2019. № 42. С. 169-175. (0,38 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає в аналізі сучасного стану ринку страхових послуг у цій галузі, що включає ідентифікацію ключових факторів ризику та їхнього впливу на економічну безпеку (0,13 д. а.)

- 8. Бондаренко П.В., Сташкевич Н.М., Бондаренко В.Г. Тенденції розвитку ринку туристичного страхування в Україні. Науково-практичний журнал «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». 2019. № 4 (21). С. 471-479. (0,6 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає в комплексному аналізі чинників, що впливають на формування попиту на ці послуги, а також у вивченні трансформацій, пов'язаних із змінами в законодавстві та економічній ситуації (0,2 д.а.)
- 9. Бондаренко П.В., Бондаренко В.Г. Комп'ютерна інженерія в страхових компаніях. Збірник наукових праць «Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова». 2021. № 4 (487). С. 40-44. (0,7 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає в аналізі застосування сучасних інформаційних технологій для оптимізації процесів управління ризиками. Результати дослідження сприяють поглибленню інтеграції комп'ютерних технологій у сферу страхування та підвищенню конкурентоспроможності українських компаній (0,38 д. а.)
- 10. Бондаренко П.В. Економічна сутність дефініції «Фінансовий потенціал страховика. Науковий вісник ОНЕУ. 2023. №5-6 (306-307). С. 41-46. (0,32 д.а.)
- 11. Bondarenko P.V. The essence of the financial potential of the insurance company. European Journal of Economics and Management. 2021. Vol. 7, Issue 3. P. 5-8. (1,12 д. а.)
- 12. Бондаренко П.В., Баранова В.Г. Інформаційна складова страхового ризику. Страховий ринок України в умовах фінансової глобалізації: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 10-12 жовтня 2012 р. Київ: КНЕУ, 2012. С. 17-19. (0,2 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає в глибокому аналізі впливу інформаційних технологій на процеси оцінки та управління ризиками в страховій галузі (0,1 д.а.)
- 13. Бондаренко П.В., Бондаренко В.Г. Грошові потоки страхової компанії. Інноваційний потенціал світової науки – XXI сторіччя: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 29 грудня 2015 р. – 5 січня 2016 р. Запоріжжя: ГО «Соціальна дія», 2016. С. 46-51 (0,38 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає в розробці нової методології аналізу грошових потоків, що дозволяє більш ефективно прогнозувати фінансові результати діяльності страховиків (0,25 д.а.)
- 14. Бондаренко П.В. Деякі аспекти страхування морських перевезень в Україні. Наука та інновації як основні шляхи вдосконалення економічного потенціалу країни: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 29 червня 2019 р. Львів: «Львівська економічна фундація». 2019. С. 107-110. (0,25 д.а.)
- 15. Бондаренко П.В. Проблеми страхування морських вантажів страховими брокерами в Україні. Сучасні наукові погляди на модернізацію, інноваційні технології та фінансові процеси: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 29 червня 2019 р. Київ: Аналітичний центр "Нова Економіка", 2019. С. 74-78. (0,25 д.а.)
- 16. Бондаренко П.В., Ільчак О.О. Формування страхових резервів. Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 16 листопада 2022 р. Київ: КНЕУ, 2022. С. 104-107. (0,2 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає в дослідженні оптимізації методів встановлення та підтримки резервів для покриття страхової відповідальності з урахуванням специфіки ризиків і законодавчих вимог (0,1 д.а.)
- 17. Бондаренко П.В., Соловйова М.О. Фінансова надійність страховика в умовах ризикових ситуацій. Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях: матеріали XXI Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 квітня 2023 р. Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 126-127. (0,2 д.а.) Особистий внесок здобувача: полягає у розробці нових методологічних підходів до оцінки фінансової надійності страховиків в умовах ризикових ситуацій, що дозволяє більш точно прогнозувати їх стійкість до фінансових втрат (0,1 д.а.)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0104U005271; 0114U000277; 0119U102056

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баранова Вікторія Глібівна
2. Viktoriia H. Baranova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1724-957X

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=gYLmv1YAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіренко Наталя Миколаївна
2. Nataliia M. Sirenko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тринчук Віктор Вікторович
2. Viktor V. Trynchuk

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, 2, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Ковальов Анатолій Іванович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Ковальов Анатолій Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Сачук Юлія Анатоліївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна